

هشدار حقوقدانان نسبت به گسترش نظارت استصوابی شورای نگهبان

میزان رأی نهاد انتصابی است

محبوبه ولی

«میزان رأی ملت است» این جمله‌ای است بسیار معروف از بنیانگذار جمهوری اسلامی که پیش از همه از آن روی صندوق‌های رأی در ایام انتخابات استفاده می‌شود. رفته رفته اما نهادها و قدرت‌های در سایه و تعصبات و تمامیت‌خواهی‌ها چنان حلقه انتخاب را تنگ کردند که «میزان» بیش از آنکه رأی ملت باشد، رأی گروه‌هایی است که قدرت بیشتری دارند.

انتخاب ملت بودند و انتخابات نمادی بود از اعتماد حاکمیت به ملت و احترام به رأی آن. آن تکثر و تنوع در انتخاب اما دوام نیاورد و هر یک از آن گرایش‌ها به مرور حذف شد؛ یا با تئور سیاسی و کنار گذاشتن از صحنه سیاست یا با تئور فیزیکی؛ آنچنانکه داربوش فروهر سال‌ها بعد سلاخی شد؛ استدلال هم از سوی برخی این بود که باید جریان انقلابی حاکم باشد.

شورای نگهبان عملارای ملت را از اعتبار انداخته است

به هر حال در گذر ایام، دایره انتخاب‌ها تنگ‌تر شد و شورای نگهبان به عنوان مرجعی که تایید صلاحیت کاندیداهای انتخابات را بر عهده دارد، در مظان این اتهام است که گرچه میزان رأی ملت است؛ اما این نهاد با نظارت استصوابی و سیطره‌ای که بر فرایند انتخابات پیدا کرده، عملارای ملت را از اعتبار انداخته است.

مخالفان نظارت استصوابی به هر دری زده‌اند که دست کم کمی از بار این تنوع نظارت بر دوش انتخابات را سبک کنند. حتی علی مطهری اخیراً در گفت‌وگویی تصریح کرده که پدرش

مرضی مطهری که خود از اولین تئور بیسین‌های جمهوری اسلامی است، مخالف نظارت استصوابی بوده است اما به نظر می‌رسد شورای نگهبان چنان پر قدرت و بی‌پروا در این حوزه پیش می‌رود که تشخیص خود را اقدام و ارجح بر هر تشخیصی می‌داند.

محبوبه شورا

ناقض صلاحیت مجلس است

مصوبه اخیر این شورا که در میان انبوهی از اعتراضات و انتقادات به عملکرد شورای نگهبان به وزارت کشور ابلاغ شده، شهادی بر همین ادعاست. شورای نگهبان هفته گذشته مصوبه‌ای را برای آن شرط و شروطی برای کاندیدای انتخابات ریاست جمهوری تعیین کرده بود؛ شروطی از سن و سال و میزان تحصیلات گرفته تا درجه نظامی و الزام داشتن چهار سال سابقه مدیریتی.

پیش از این شورا، مجالس مختلف بار هادست به این اصلاح قانون انتخابات زدند. آخرین نشان همین مجلس یازدهم بود که چند ماه پیش مصوبه‌ای تحت عنوان اصلاح قانون انتخابات ریاست جمهوری را به شورای نگهبان فرستاد که همان مصوبه هم در نوع خود

رویه شورای نگهبان در مواجهه با مسئله انتخابات حاکی از این است که برای پرداختن به دغدغه‌های انتخاباتی دست به «انتخاب» می‌زند و ظاهراً موضوع راجل سیاسی جزو انتخاب‌های آن نیست

به دلیل گنجاندن بندهای جناحی و مغرضانه به شدت مورد انتقاد قرار گرفت و بعد هم در گیر و دار شورای نگهبان و مجمع تشخیص مصلحت نظام افتاد و به دلیل مغایرت با قانون اساسی و سیاست‌های کلی نظام به تایید نرسید. حقوقدانان و سیاستمداران اما انتقاد بزرگتری را به مصوبه شورای نگهبان وارد می‌کنند و آن اینکه گذشته از جزئیات شرط و شروطی که این نهاد برای کاندیداهای انتخابات ریاست جمهوری قائل شده، چنین اقدامی اصلاً در حیطه وظایف و اختیارات شورای نگهبان نیست.

علی اکبر گرجی، استاد حقوق اساسی در همین مورد به انتخاب گفته

است: «اگر شورای نگهبان خواستار تغییراتی در قانون است، اولاً می‌تواند به تفسیر قانون اساسی مراجعه کند و ثانیاً می‌تواند از مجلس بخواهد که قانون را تغییر بدهد و سپس شورای نگهبان آن تغییرات را اجرا کند و غیر از این راه دیگری وجود ندارد.» و تأکید کرده که «این رفتار ناقض صلاحیت مجلس است.»

بهارستانی‌ها؛ خشنودراضی

شورای نگهبان اما مصوبه جدید را در حیطه اختیارات خود عنوان و تصریح می‌کند که وظیفه تفسیر قانون اساسی با این شورا است و شورا چنین تشخیص داده است.

در این میان نمایندگان مجلس به عنوان پاسبانان قانون و ناظران بر اجرای درست آن، بیش از همه از مصوبه جدید شورای نگهبان خشنودند. آنها اشاره می‌کنند که این مصوبه در واقع همان خواست و مصوبه مجلس است که حالا شورای نگهبان خود را ساسان را تصویب و ابلاغ کرده است.

انها چندی پیش در نامه‌ای به احمد جنتی، دبیر شورای نگهبان در خواست کردند که مصوبه آنها در سراسر اصلاح قانون انتخابات ریاست جمهوری اجرائی و قانونی شود؛ حال به نظر می‌رسد این مصوبه در جهت همگرایی با مجلس یازدهم بوده؛ هر چند که شائبه غیرقانونی بودن دارد.

مجلس شورای نگهبان هر دو مدعی هستند که این اقدام برای جلوگیری از صف طولی افرادی است که بی هیچ منطق و ضابطه‌ای در محل ثبت نام برای کاندیداتوری جمع می‌شوند و هیچ تناسبی با شائبه انتخابات نیز ندارند.

منتقدان اما اشاره می‌کنند که رفع این مشکل نباید منجر به محرومیت مردم از انتخاب آزاد و هم‌راه با گذاشتن بر اصول قانون اساسی شود که به صورت مصرح شرایط کاندیداتوری را تعیین کرده است. آنها برای راهی از ثبت نام فله‌ای، شیوه‌حزبی را پیشنهاد می‌دهند که تاکنون از سوی شورای نگهبان پذیرفته نشده است.

از جمهوریت چه می‌ماند؟

نکته جالب اما این است که انتقادات در تمام طول این سال‌ها

انتقادات از شورای نگهبان در سال‌های گذشته راه به جایی نبرده‌اند و این نهاد علاوه بر مصوبه اخیر، خبر دیگری هم داده است مبنی بر اینکه بعد از تایید جریان مناظرات انتخاباتی نیز می‌تواند در رأی خود درباره صلاحیت کاندیدها تجدیدنظر کند

راه به جایی نبرده‌اند و شورای نگهبان علاوه بر مصوبه اخیر، خبر دیگری هم داده است مبنی بر اینکه بعد از تایید صلاحیت کاندیدها در جریان مناظرات انتخاباتی نیز می‌تواند در رأی خود درباره صلاحیت کاندیدها تجدیدنظر کند.

آذر منصوری، قائم مقام حزب اتحاد ملت در واکنش به همین موضوع نوشت که «با باین نوع تفاسیر و قانونگذاری‌ها می‌توان گفت میزان رأی ملت است؟ از جمهوریت چه می‌ماند؟»

پاسخ شورای نگهبان اما بار هم پیش گذاشتن یک گام دیگر است. عباسعلی کدخدایی، سخنگوی این شورا دیروز در گفت‌وگویی دیگر اعلام کرده کسانی که قبل از صلاحیت شده‌اند، ثبت نام نکنند

او در واقع الک نظارت استصوابی را باز هم ریز تر کرده است. در این وضعیت علی اکبر گرجی، استاد حقوق اساسی این سوال مهم را مطرح می‌کند که «چرا شورای نگهبان تکلیف نیمی از جامعه ایران که زنان هستند را مشخص نمی‌کند؟ این عدم شفافیت یعنی آنکه من هنوز درباره شایستگی زنان شک دارم. اگر شورای نگهبان دلسوز ایران است، باید یکبار برای همیشه مسئله راجل سیاسی راحل کند.»

اما رویه شورای نگهبان در مواجهه با مسئله انتخابات حاکی از این است که برای پرداختن به دغدغه‌های انتخاباتی دست به «انتخاب» می‌زند و ظاهراً موضوع راجل سیاسی جزو انتخاب‌های آن نیست!

روی موج کوتاه

اروپا:

در مذاکرات احیای برجام ضرب الاجل وجود ندارد

انریکه مورا، دبیر کل سرویس اقدام خارجی اتحادیه اروپا که ریاست جلسات اخیر کمیسیون مشترک برجام را نیز بر عهده داشته است، در صفحه تویترش درباره آخرین جلسه کمیسیون مشترک برجام نوشت: چهارمین دور مذاکرات وین را برای احیای برجام آغاز کردیم. هیچ ضرب الاجلی وجود ندارد اما به عنوان هماهنگ کننده وجود فوری را احساس می‌کنم. وی با بیان اینکه گذر زمان به نفع مانیست، افزود: خوشحالم که می‌بینم تمام هیأت‌ها از جمله ایران و آمریکا می‌گویند که آنها هم چنین چیزی را احساس می‌کنند.

عراقچی:

ایران ممکن است همکاری با بازرسان آژانس را تمدید کند

تارنمای شبکه‌ان‌اچ‌کی ژاپن به نقل از سیدعباس عراقچی، معاون سیاسی وزارت خارجه و مذاکره کننده ارشد جمهوری اسلامی ایران در روند تنشست برجامی وین نوشت احتمال تمدید مهلت همکاری هسته‌ای تهران با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی بر سر بازرسی‌ها از تاسیسات هسته‌ای ایران وجود دارد. بر این اساس، عراقچی به خبرنگار ان‌اچ‌کی ژاپن در وین گفته است ایران امیدوار است پیشرفت‌های کافی در روند مذاکرات وین صورت گیرد تا دیگر نیازی به طرح موضوع تمدید همکاری‌ها با آژانس نباشد اما تهران در صورت نیاز تمدید این مهلت را در زمان مناسب بررسی خواهد کرد.

احمدی‌نژاد:

آقایان خودشان واکنش زده‌اند و راحتند!

محمود احمدی‌نژاد، رئیس دولت دهم در گفت‌وگو با خبرگزاری آناتولی، با اشاره به موضوع مدیریت کرونا در کشور گفت: معتقدم از ظرفیت پزشکی در ایران استفاده نمی‌شود البته تا حدی هم سیاسی است و گاهی آمارها را دستکاری می‌کنند. خودشان هم گفته‌اند آمار که می‌دهیم واقعیتش دو برابر است. بعضی اوقات گفتند نصف است. وی افزود: من احتمال می‌دهم مسئولین کشور خودشان واکنش زده‌اند. خیالشان راحت است. خیلی نگران مردم نیستند. سوز و گداز نمی‌بینیم. آدم بگوید روزی ۴۵۰ نفر فوت می‌کنند، خیلی راحت. هیچ تغییری در روش‌ها و منش‌ها داده نمی‌شود.

شهرداری تهران شکایتش را از معترضان آبان ۹۸ پس گرفت

غلامحسین محمدی، رئیس مرکز ارتباطات و امور بین‌الملل شهرداری تهران در حساب تویتر خود نوشت: «شهردار تهران با توجه به درخواست شهروندان به مدیر کل حقوقی دستور دادند در خصوص شکایت تأمین خسارت از معترضان ۹۸، رضایت شهرداری تهران اعلام گردد.» پیش از این اعلام شده بود که معترضان ۹۸ در صورت تیکه هزینه خسارات وارده در جریان اعتراضات را پرداخت کنند، شهرداری تهران شکایتش را از آنان پس می‌گیرد که این امر با واکنش‌های گسترده‌ای در فضای مجازی روبه‌رو شده بود.

پاکستان مرز زمینی خود را با ایران بست

پاکستان پروازهای بین‌المللی خود بجز پروازهای تجاری را کاهش داد و گاه‌های مرزی با ایران و افغانستان را بسته است. این کشور روز شنبه در تلاش برای جلوگیری از افزایش موارد کرونا در تعطیلات عید فطر، محدودیت‌های ۹ روزه اعمال کرد. اسد عمر، وزیر پرنام‌ریزی پاکستان در تویتر گفت: «این اقدامات به دلیل وضعیت بسیار خطرناکی که در منطقه با گسترش جهش‌های ویروس ایجاد شده است، ضروری است.»

سخنگوی شورای ائتلاف:

قالیباف در ایام ثبت نام برای کاندیداتوری تصمیم خواهد گرفت

به گزارش ایرنا، امیر ابهریم رسولی، سخنگوی شورای ائتلاف نیروهای انقلاب گفت: گمانه‌زنی‌های مختلفی درباره حضور یا غیبت آقای قالیباف در انتخابات صورت گرفته و تا امروز به شکل رسمی تصمیمی برای ورود به انتخابات نگرفته است. گرچه برخی از دوستان حزبی قالیباف اعلام کردند او که منتظر شکل گیری فضای انتخابات و بررسی همه جانبه است. به نظر می‌رسد قالیباف تصمیم خود را در ایام ثبت نام خواهد گرفت.

ذوالنور اظهار داشت: متأسفانه این فایل صوتی در شرایطی منتشر شد که ایران با غرب و ۴۱ بر سر برجام در گیر است و روسیه و چین در شورای امنیت و مجامع بین‌المللی از حمایت می‌کردند. تهیه کنندگان این فایل صوتی برای اینکه این پشتوانه را از بین ببرند با حرف‌های دروغ‌روسیه را مسئله‌دار کردند تا از ایران حمایت نکند.

احمدی‌نژاد در انتخابات اظهار داشت: تا جایی که اطلاع دارم آقای احمدی‌نژاد تا به حال جایی اعلام کاندیداتوری نکرده و فعلاً همان رویکرد جلسات را دارد که در طول سال‌های گذشته نیز آنها را داشته و فقط در ایام کرونا کمی کم شد؛ لذا اقدام عجیبی نیست که مردم در حالی که هیچ پناهگاهی ندارند به احمدی‌نژاد پناه آورده‌اند و می‌گویند که باید بیایی و در وضعیت ایران تغییر ایجاد کنی. اینکه وقتی مردم از تغییر می‌گویند به معنی این نیست که ما را به سال ۸۴ بازگردان، بلکه می‌گویند از ۱۴۰۰ به بعد در چه‌های یونسی را باز کنند این خیلی نکته مهمی است که باید روی آن تمرکز کنیم. اینکه مردم از آقای احمدی‌نژاد در خواست تغییر دارند به دنبال برگشتن به عقب نیستند بلکه نظرشان حرکت رو به جلو است.

افشای فایل صوتی ظریف را سرقت نمی‌دانم

ذوالنور ادامه داد: وعده دادن کاری می‌کنیم هم چرخ صنعت بچرخد هم چرخ سانسور فیلوژها و چرخ هر دو را کار انداختند. می‌گفتند اگر فلانی رای بیارود دلار ۵ هزار تومان می‌شود. خودشان قیمت دلار را به ۳۵ هزار تومان رساندند لذا چاره‌ای نداشتند تا برای تبلیغات انتخاباتی به دو قطبی سازی و صف بندی‌های کاذب روی بیاورند. می‌خواستند با تخریب میدان این موج ناشی از شهادت شهید سلیمانی راه نفع خودشان وارونه کنند.

استراتژی یک چه می‌کردند. وقتی بحث نفوذ مطرح می‌شود همین آقایان رگ گردن هایشان بیرون می‌زند و انکار می‌کنند. وی ادامه داد: دو قطبی سازی در آستانه انتخابات از اهداف مهم انتشار این فایل بوده است. تاریخ مصرف آقایان گذشته است و برای مردم ثابت شده که آنها دروغ می‌گویند و بر خلاف وعده‌هایشان عمل می‌کنند.

نماینده مردم قم ادامه داد: وعده دادند که ارزش را به پاسپورت ایرانی برمی‌گردانند این در حالی است که ارتباطات ایران حتی با کشورهای منطقه هم کاهش یافت و برهم خورد، وعده دادند کاری می‌کنیم که مردم دنبال یارانه نزنند، بله امروز آنقدر تورم افزایش یافته است که مردم می‌بینند ۴۵ هزار تومان به در دشان نمی‌خورد.

مردم دل خوشی از خاندان لاریجانی ندارند

کنشگر سیاسی نزدیک به محمود احمدی‌نژاد، با تشریح آرایش انتخابات در جریان‌های سیاسی کشور گفت: بعد از ضرباتی که آقای احمدی‌نژاد به خاندان آقای لاریجانی زده به طور کلی خاندان آنها دچار اشکال شده است.

وحید هروآبادی در گفت‌وگو با ایلتا افزود: به طوری که فکر می‌کنم بعد از پایان دوره آقای روحانی، رهبری نیز ایشان را به عنوان ریاست مجمع تشخیص منصوب می‌کنند و با این وضعیت یک پست دیگر از پست‌های آیت‌الله لاریجانی نیز

کمت می‌شود. خود آقای لاریجانی [علی‌انیز نه گفتمان و نه کادر و نه حتی حرفی برای زدن دارد و اینکه نه کادر و نه نیروهای جوان به او تمایل ندارند و از همه مهم‌تر اینکه ایشان خود مقصر بخش‌هایی از شرایط امروز جامعه است. یعنی اینگونه نیست که بتواند مثل سال ۸۴ بیاید «هوای تازه»

بیاورد آن هم در دوره‌ای که همه ماسک می‌زنند، تبلیغ کرده و شعار دهند.

وی ادامه داد: مردم سال‌ها مدیریت و تصمیمات آقای لاریجانی را در مجلس دیده‌اند و دل خوشی از این خاندان و فامیل ندارند. مگر در حداقلی ترین فضا اصلاح طلبان بخواهند از او حمایت کنند که در آن صورت همین چند جوانی هم که در کلاب‌هاوس و ویس چت‌ها شرکت می‌کنند نیز قطعاً از بدنه آنها فاصله خواهند گرفت و فقط رانتی‌های اصلاح طلبی می‌مانند.

وی درباره فعالیت‌های

